

Beslutningsforslag nr. B 146. Fremsat den 7. september 2006 af udenrigsministeren (Per Stig Møller)

Forslag til folketingsbeslutning

Om dansk sømilitært bidrag til den udvidede FN-styrke i Libanon (UNIFIL)

Folketinget meddeler sit samtykke til, at et dansk sømilitært bidrag stilles til rådighed for den udvidede FN-styrke i Libanon (UNIFIL) til flådeoperationer i den østlige del af Middelhavet ud for Libanons kyst.

Bemærkninger til beslutningsforslaget

I. Efter 3½ dages fjendtligheder mellem Hizbollah og Israel vedtoges sikkerhedsrådsresolution 1701 d. 11. august 2006. Hermed skabtes også et ophør af fjendtligheder med virkning fra 14. august 2006.

II. Med resolution 1701 vedtog FN at forstærke FN's styrke i Libanon (UNIFIL) med op til 15.000 personer, som skal samarbejde med en libanesisk styrke af tilsvarende størrelse om at implementere et forstærket mandat, som udover opgaverne fastlagt i FN's sikkerhedsrådsresolution 425 og 426 af 19. marts 1978, hvormed UNIFIL oprindeligt blev oprettet, inkluderer følgende elementer:

- overvåge at våbenhvilen bliver overholdt;
- støtte/ledsage den libanesiske hær med at deployere til det sydlige Libanon i takt med at de israelske styrker trækker sig ud;
- koordinere aktiviteter med den libanesiske og den israelske regering;
- assistere med udbringning af humanitær hjælp;
- sikre internt fordrevne personers mulighed for at vende tilbage;
- støtte det libanesiske forsvars bestræbelser på at skabe et område mellem »den blå linie« og floden Litani, som er frit for bevæbnede personer og militært materiel der ikke tilhører den libanesiske regering eller UNIFIL;
- på anmodning fra den libanesiske regering støtte grænsekontrol bl.a. for at forhindre tilførsel af våben og relateret materiel.

Det overordnede formål hermed er at assistere den libanesiske regering med at udstrække sin myndighedsudøvelse til hele landet med henblik på at forhindre fornyede kamphandlinger for herigennem at skabe de rette rammebetingelser for en varig fredsløsning.

Frankrig, som pt. leder UNIFIL styrken i Libanon, har efter en henvendelse fra FN's Generalsekretær accepteret at fortsætte ledelsen af UNIFIL frem til februar 2007. Herefter vil Italien overtage ledelsen. Der etableres som en nyskabelse et operationelt kommandocenter i FN New York, som vil blive bemanded med toneangivende troppebidragsdere. Kernen i den udvi-

dede UNIFIL mission vil i den indledende fase udgøres af Italien, Frankrig og Spanien. Der pågår pt. drøftelser med en række muslimske lande om bidrag til UNIFIL-styrken.

Et vigtigt element i UNIFIL's opgavevaretagelse er udsendelsen af en sømilitær kapacitet. UNIFIL's flådestyrke forudses at ville bestå af bidrag fra bl.a. Danmark, Grækenland, Nederlandene, Norge, Sverige, Tyskland og UK. UNIFIL's flådestyrke vil få til opgave at gennemføre overvågnings-, kontrol- og patruljeopgaver med henblik på at håndhæve den af FN's Sikkerhedsråd vedtagne våbenembargo. Derudover vil UNIFIL's flådestyrke skulle indsamle efterretninger. Opgavevaretagelsen kan indebære standsnings- og inspektion af skibe uden flagstatens eller kaptajnens forudgående bemyndigelse. Flådestyrkens operationsområde er begrænset til den østlige del af Middelhavet, og vil primært skulle operere i en zone 45 sømil ud for Libanons ca. 225 km. lange kyst.

Regeringen finder på den baggrund, at Danmark skal stille et sømilitært bidrag til rådighed med henblik på, at Danmark yder sit til gennemførelsen af resolution 1701. Danmark vil i 2006 kunne udsende et sømilitært styrkebidrag bestående af en korvet af Niels Juel-klassen og/eller 1-2 Standard Flex 300 skibe af Flyvefisk-klassen. Det danske styrkebidrag vil kunne være i operationsområdet og vil kunne indsættes under UNIFIL ramme i anden halvdel af september 2006. Afsejling fra Danmark vil kunne ske, før der foreligger en egentlig anmodning fra FN om at bidrage til UNIFIL-styrken, og før Folketingets stillingtagen til dette beslutningsforslag. De danske skibe vil forblive under national kommando indtil en folketingsbeslutning måtte foreligge. Skibene skal støttes af et nationalt dansk logistisk element på ca. 20 personer, som forudses etableret på Cypren. Standard Flex 300 skibe har en besætning på ca. 30 personer, mens en korvet af Niels Juel-klassen har en besætning på ca. 100 personer.

Det danske sømilitære bidrag til UNIFIL's flådestyrke vil således maksimalt bestå af en korvet og 2 Standard Flex skibe, der forventes stillet til rådighed

for UNIFIL fra flådestyrkens deployering og foreløbigt 3 måneder med mulighed for forlængelse eller, såfremt styrkebidraget på et tidspunkt afløses, genindtræden på et senere tidspunkt. Den endelige sammensætning af det danske sømilitære bidrag vil afhænge af den præcise anmodning fra FN.

III. UNIFIL blev oprettet ved FN's Sikkerhedsrådsresolution 425 og 426 af 19. marts 1978. Sikkerhedsrådsresolution 1701 af 11. august 2006 bemyndigede en udvidelse af UNIFIL-styrkens antal, sammensætning og mandat og forlængede samtidig UNIFIL frem til d. 31. juli 2007. FN's tilstedeværelse i Libanon finder således sted med den libanesiske regerings indforståelse på grundlag af FN's Sikkerhedsrådsresolutioner 425, 426 og 1701. Hertil kommer, at Libanons regering forudses at udsende en særskilt invitation til den sømilitære del af UNIFIL.

Det er hensigten, at flådestyrken skal operere under et robust mandat for magtanvendelse, der udover adgang til at anvende magt i selvforsvar også vil omfatte muligheden for at anvende magt til at gennemføre de pålagte opgaver. Det danske sømilitære bidrag til UNIFIL vil – som alle øvrige styrker – være undergivet folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

Forsvarets personel vil under udsendelsen være omfattet af forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning.

IV. Forsvarets Efterretningstjeneste har afgivet følgende trusselsvurdering for Libanon:

»De palæstinensiske grupper, Hamas, Palæstinensisk Islamisk Jihad og Folkefronten til Palæstinas Befrielse (PFLP-GC) er til stede i og uden for de palæstinensiske flygtningelejre i Libanon, hvor FN har omfattende aktiviteter. Disse grupper udgør ikke en trussel mod FN og har ikke hidtil angrebet vestlige interesser i Libanon. Der er dog omfattende militante sunniekstremitiske netværk i Libanon, som vurderes at have intention om og kapacitet til at udføre angreb mod vestlige og lokale mål i landet. FE vurderer, at sådanne angreb er sandsynlige. På den baggrund vurderer FE, at den generelle terrortrussel i Libanon er høj. Terrortruslen fra militante sunniekstremitister mod maritime mål nær kysten er middel.

Flere mellemøstlige efterretningstjenester er aktive i Libanon og vurderes at ville operere i området med indhentningsformål. Trusselsniveauet for spionage vurderes at være middel. Truslen fra organiseret kriminalitet i Libanon vurderes generelt at være lav. Det politiske system i Libanon er skrøbeligt. Der kan forekomme civile uroligheder og voldelige hændelser, så-

som politisk motiverede attentater og lignende. Truslen fra civile uroligheder i Libanon vurderes generelt at være middel. Hizbollah besidder bl.a. landbaserede sømålsmissiler og mindre bevæbnede fartøjer, som vil kunne ramme skibe til søs. Hizbollah vurderes dog ikke at have til hensigt at angribe flådefartøjer fra FN-styrken. Den maritime trussel fra Hizbollah vurderes at være lav.«

V. Det er afgørende at sikre opfølgning og implementering af sikkerhedsrådsresolution 1701, hvor de øjeblikkelige behov handler om opretholdelsen af en våbenhvile, styrkegenerering og deployering af den udvidede UNIFIL-styrke. Dertil kommer resolution 1701's mere langsigtede elementer, herunder gennemførelsen af de relevante afsnit af Taif-aftalen, der afsluttede Libanons borgerkrig i 1989, og som omfordelte pladserne i parlamentet mellem muslimerne og de kristne, og sikkerhedsrådsresolutionerne 1559 (2004) og 1680 (2006), herunder afvæbning og grænsedemarkering. Endelig er der udfordringerne knyttet til den humanitære situation samt genopbygning.

VI. Flådestyrkens robuste mandat for militær magtanvendelse medfører, at der kan blive tale om anvendelse af magt af en karakter, der falder inden for Grundlovens § 19, stk. 2. Folketinget anmodes derfor om at samtykke til, at et dansk sømilitært bidrag stilles til rådighed for den udvidede FN-styrke i Libanon (UNIFIL) til flådeoperationer i den østlige del af Middelhavet ud for Libanons kyst.

Regeringen vil løbende vurdere det danske bidrags sammensætning med henblik på at sikre en effektiv opgaveløsning. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at forlænge bidragets udsendelse eller genindtræde i flådestyrken vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom. Skulle det vise sig hensigtsmæssigt at justere bidraget væsentligt, eller såfremt der skulle ske en væsentlig ændring i opgavernes karakter eller operationsområdet, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget.

VII. Økonomi

Merudgiften ved udsendelse af et dansk sømilitært bidrag til UNIFIL i 2006 vurderes samlet at udgøre ca. 39 mio. kr. Merudgifterne er ikke fraregnet refusioner fra FN. Refusionens størrelse vil afhænge af FN's fastlæggelse af bidragets refusionsmæssige status. De samlede merudgifter afholdes over finanslovens § 35.11.26.10. (reserve til merudgifter forbundet med forsvarets internationale operationer).

Til beslutningsforslag nr. B 146. Skriftlig fremsættelse (7. september 2006)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk sømilitært bidrag til den udvidede FN-styrke i Libanon (UNIFIL).

(Beslutningsforslag nr. B 146).

Folketinget meddeler sit samtykke til, at Danmark stiller et sømilitært bidrag til den udvidede FN-styrke i Libanon (UNIFIL).

UNIFIL blev oprettet ved FN's Sikkerhedsrådsresolution 425 og 426 af 19. marts 1978. Sikkerhedsrådsresolution 1701 af 11. august 2006 bemyndigede en udvidelse af UNIFIL-styrkens antal, sammensætning og mandat og forlængede samtidig UNIFIL frem til d. 31. juli 2007. FN's tilstedeværelse i Libanon finder således sted med den libanesiske regerings indforståelse på grundlag af FN's Sikkerhedsrådsresolutioner 425, 426 og 1701.

Det overordnede formål med vedtagelsen af sikkerhedsrådsresolution 1701 er at assistere den libanesiske regering med at udstrække sin myndighedsudøvelse til hele landet med henblik på at forhindre fornyede kamphandlinger for herigennem at skabe de rette rammebetingelser for en varig fredsløsning.

Frankrig, som pt. leder UNIFIL styrken i Libanon, har efter en henvendelse fra FN's Generalsekretær accepteret at fortsætte ledelsen af UNIFIL frem til februar 2007. Herefter vil Italien overtage ledelsen. Der etableres som en nyskabelse et operationelt kommandocenter i FN New York, som vil blive bemandet med toneangivende troppebidragsydere. Kernen i den udvidede UNIFIL mission vil i den indledende fase udgøres af Italien, Frankrig og Spanien. Der pågår pt. drøftelser med en række muslimske lande om bidrag til UNIFIL-styrken.

Et vigtigt element i UNIFIL's opgavevaretagelse er udsendelsen af en sømilitær kapacitet.

Regeringen finder på den baggrund, at Danmark skal stille et sømilitært bidrag til rådighed med henblik på, at Danmark yder sit til gennemførelsen af resolution 1701. Danmark vil i 2006 kunne udsende et sømilitært styrkebidrag bestående af en korvet af Niels Juel-klassen og/eller 1-2 Standard Flex 300 skibe af Flyvefisk-klassen. Det danske styrkebidrag vil kunne være i operationsområdet og vil kunne indsættes under UNIFIL ramme i anden halvdel af september 2006. Afsejling fra Danmark vil kunne ske før der foreligger en egentlig anmodning fra FN om at bidrage til UNIFIL-styrken, og før Folketingets stillingtagen til dette beslutningsforslag. De danske skibe vil forblive under national kommando indtil en folketingsbeslutning måtte foreligge. Skibene skal støttes af et nationalt dansk logistisk element på ca. 20 personer, som forudses etableret på Cypern. Standard Flex 300 skibe har en besætning på ca. 30 personer, mens en korvet af Nils Juel-klassen har en besætning på ca. 100 personer.

Det danske sømilitære bidrag til UNIFIL's flådestyrke vil således maksimalt bestå af en korvet og 2 Standard Flex skibe, der forventes stillet til rådighed for UNIFIL fra flådestyrkens deployering og foreløbigt 3 måneder med mulighed for forlængelse eller, såfremt styrkebidraget på et tidspunkt afløses, genindtræden på et senere tidspunkt. Den endelige sammensætning af det danske sømilitære bidrag vil afhænge af den præcise anmodning fra FN.

Det er hensigten, at flådestyrken skal operere under et robust mandat for magtanvendelse, der udover adgang til at anvende magt i selvforsvar også vil omfatte muligheden for at anvende magt til at gennemføre de pålagte opgaver. Det danske sømilitære bidrag til UNIFIL vil – som alle øvri-

ge styrker – være undergivet folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

Flådestyrkens robuste mandat for militær magtanvendelse medfører, at der kan blive tale om anvendelse af magt af en karakter, der falder inden for Grundlovens § 19, stk. 2. Folketinget anmodes derfor om at samtykke til, at et dansk sømilitært bidrag stilles til rådighed for den udvidede FN-styrke i Libanon (UNIFIL) til flådeoperationer i den østlige del af Middelhavet ud for Libanons kyst.

Regeringen vil løbende vurdere det danske bi-

drags sammensætning med henblik på at sikre en effektiv opgaveløsning. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at forlænge bidragets udsendelse eller genindtræde i flådestyrken vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom. Skulle det vise sig hensigtsmæssigt at justere bidraget væsentligt, eller såfremt der skulle ske en væsentlig ændring i opgavernes karakter eller operationsområdet, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget.